

RELIKWIE ŚWIĘTYCH W GOSTYŃSKIEJ FARZE

Relikwie mają dla wiernych znaczenie duchowe – są bowiem traktowane jako widzialny znak obecności świętych i ich wstawiennictwa u Boga. Są to przede wszystkim ciała świętych lub ich części, ale także rzeczy, które miały bezpośrednią styczność ze świętymi np. ubrania czy przedmioty codziennego użytku. Częstki ciała świętych przechowywane są we wspianiałych relikwiarzach, wykonanych z metali szlachetnych i ozdobionych drogocennymi kamieniami. Naczynia te mają zazwyczaj kształt krzyża, monstrancji, puszek lub skrzynek. Relikwie znajdują się także w każdym kościele w mensie ołtarza, umieszczane tam podczas jego poświęcenia.

W kościele farnym w Gostyniu mamy obecnie osiem relikwiarzy. Cztery z nich wystawione są publicznie i dostępne dla wiernych. Relikwiarz z włosami Jana Pawła II, pierwszego polskiego papieża, który ogłoszony został patronem rodzin, znajduje się w nawie północnej przy ostatnim filarze. W nawie południowej umieszczone są kolejne dwa relikwiarze. Relikwie św. Judy Tadeusza, patrona od spraw beznadziejnych znajdują się przy drugim filarze. Ten święty był jednym z dwunastu apostołów, który poniósł męczeńską śmierć w Persji. Prawdopodobnie jest też autorem *Listu Judy*, zaliczanego do ksiąg *Nowego Testamentu*. Przy następnym filarze, ostatnim w nawie południowej, znajdują się relikwie dwójki dzieci z Fatimy, świętych Franciszka i Hiacynty Marto – świadków objawień maryjnych w 1917 roku w Portugalii. Rodzeństwo było najmłodszymi i pierwszymi kanonizowanymi dziećmi, które nie były męczennikami. Relikwiarze z częstkami ciała wyżej wymienionych świętych mają kształt monstrancji.

Zupełnie inny jest relikwiarz z częstką kości błogosławionego Edmunda Bojanowskiego, znajduje się w bocznym ołtarzu Matki Boskiej. Wykonał go Marcin Nosko – wykładowca Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Relikwiarz ma kształt świecy i czterech gałęzi symbolizujących zakony założone przez Edmunda Bojanowskiego, nawiązując w ten sposób do działalności i powołania błogosławionego. Na świecy znajdują się słowa „Każda dobra dusza jest jako ta świeca, która sama się spala a innym przyświeca”, które były najśłynniejszym powiedzeniem błogosławionego. Edmund Bojanowski był m.in. aktywnym członkiem Kasyna Gostyńskiego, twórcą ochronki miejskiej w Gostyniu i pierwszej na ziemiach polskich ochronki wiejskiej. Jest patronem apostolatu świeckich i oręduje we wszystkich trudnych sprawach.

Najstarsze zachowane w kościele farnym relikwie świętych przechowywane są w sejfie kościelnym. Są to szczątki ciała św. Małgorzaty z Antiochii oraz prawdopodobnie św. Barbary. Kult św. Małgorzaty był jednym z najbardziej rozpowszechnionych w średniowiecznej Polsce. Także w Gostyniu szczególną czcią otaczano tę świętą. W początkach istnienia kościoła farnego, którego została patronką, poświęcono jej jeden z ołtarzy. Żywy był także w Gostyniu kult św. Barbary. Świadczy o tym ufundowany w XV wieku ołtarz, utworzenie Bractwa Dobrej Śmierci pod jej wezwaniem oraz odprawianie specjalnego nabożeństwo ku jej czci aż do połowy XX wieku.

W sejfie znajdują się także relikwie św. Wiktoryna i Maksyma. Trudno powiedzieć, jakiego świętego Wiktoryna szczątki znajdują się w gostyńskim relikwiarzu, gdyż było ich aż czterem. Być może chodzi o biskupa Poetavium (miasta w dzisiejszej Słowenii). Pochodził z Grecji i był człowiekiem wykształconym. Napisał wiele komentarzy do Pisma Świętego, których jednak większość nie zachowała się. Zginął prawdopodobnie w czasie panowania Dioklecjana w czasie antychrześcijańskich prześladowań za wiarę. Drugi ze świętych, Maksym Wyznawca był także greckim teologiem, największym uczonym i mistykiem chrześcijańskim VII wieku. Za obronę czystości wiary został okaleczony i wysłany jako więzień na Kaukaz. Jego relikwie mają przynosić wiernym pocieszenie i uzdrowienie.

Nie ma wątpliwości co do autentyczności relikwii dwóch kolejnych świętych przechowywanych w kościelnym sejfie: św. Filipa Neri i św. Faustyny.

Święty Filip Neri, żyjący w okresie renesansu, był twórcą Oratorium, czyli wspólnoty łączącej modlitwę z dialogiem i sztuką oraz Kongregacji Oratorium zwanej filipinami. Głosił Ewangelię poprzez radość i bliskość z ludźmi. Ten pogodny święty opiekuje się tymi, którzy chcą pogodzić życie duchowe z aktywnością w świecie.

Natomiast św. Faustyna Kowalska była zakonnicą, mistyczką i propagatorką Miłosierdzia Bożego. Jest patronką osób szukających pocieszenia w Bożym Miłosierdziu oraz instytucji charytatywnych.

We wcześniejszych wiekach kościół farny posiadał także inne relikwie. W XVIII stuleciu podarowano Bractwu Szkaplerza Świętego działającemu przy gostyńskiej farze relikwie świętych: Floryda, Weneranda, Perpetui i Iliminaty. Zostały one przywiezione z Rzymu i umieszczone w połączonych ozdobnych skrzyneczkach w głównym ołtarzu. Różniły się one od większości obecnie znanych nam relikwiarzy.

Szczątki św. Floryda ustawiono po lewej stronie ołtarza w relikwiarzu w kształcie postaci ludzkiej z kwitnącą różą na piersi. Relikwie św. Weneranda umieszczone zostały w sercu postaci spoczywającej w łodzi. Kształt relikwiarza nawiązywał do herbu Łodzia, którym pieczętował się ówczesny właściciel Gostynia. Relikwie św. Perpetui znajdowały się w relikwiarzu mającym kształt wieżyczki z warującym u jej podnóża lwem. Było to odniesienie do męczeńskiej śmierci świętej, skazanej na pożarcie przez dzikie zwierzęta. Natomiast relikwie św. Illuminaty umieszczono w relikwiarzu w kształcie księżycy.

Relikwiarze te nie zachowały się do dnia dzisiejszego. W dostępnych źródłach brak informacji na temat ich dalszych losów oraz innych relikwii znajdujących się w posiadaniu kościoła farnego w Gostyniu.